

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

§. 1. De superstitione, & idololatria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

144 TRACTATUS DE VIRTUTE RELIGIONIS.

promittit, ut ab eo commendetur, & operâ illius
beneficium acquirat.

4. Qui, pretio accepto, cedit juri dubio, quod
habet ad beneficium, ut si duo litigent.

5. Si Joannes V. G. resignet Beneficium Pau-
lo fratri Catharinæ, ut ipsam recipiat uxorem.

6. Pecunia &c. data pro collatione Beneficii
à parentibus, vel aliis in favorem beneficiati,
ipso, concio facit, ut simoniaci sint & donato-
res, & Beneficiatus.

C A P U T U L T I M U M.

De reliquis irreligiositatis speciebus.

§. I. *De superstitione, & idololatria.*

Supersticio, quæ aliter falsa religio dicitur, est,
Vitium Religioni oppositum, prescribens cultum
divinum ei, cui non competit; vel ipsi Deo aliter,
quam competit.

Dum *Cultus Deo debitus transfertur ad alium,*
dicitur supersticio falsi numinis, seu idololatria.

Dum *indebitus, & illegitimus Deo vero offeritur,*
vocatur supersticio cultus incongrui: ut si quis
verum Deum jam sacrificiis, & cæmoniis Ju-
daicis colat.

Idololatria est, *Supersticio falsi numinis, qua*
divinareverentia exhibetur creature.

Divinatio est, *Indebitarerum occultarum, que*
*humanitù sciri non possunt, inquisitio, vel enuntia-
cio, recurrendo sc. ad auxilium demonis.*

Alia fit per expressam dæmonis invocationem,
seu solemnem, alia per privatam.

Se

Solemnis est, quando ab ipso comparente ad instar Principis cum Satellito &c. aliquid postulatur: Privata est, quando à demonе quidem expressè petit, sed refugit aspectum illum terribilem, adeoque per magum, aut demoni sub privati alicujus figuræ libellum supplicem offert. Varia sortitur nomina, prout diversimodè consulitur dæmon.

Alia fit per invocationem dæmonis implicatam, *Dum sc. utimur mediis, quæ nec à natura, nec à Deo vim habent rerum occultarum cognitionem ingerendi: tunc enim cùm non exspectetur cognitio virtute naturali mediorum, nec à Deo, necessariò exspectari debet à diabolo, qui vanis, & curiosis hominum indagationibus sese ingere, & res occultas per similia media subinde aperire solet. Hinc*

Collige 1. Graviter sàpè peccare, qui occasione somniorum sibi imaginantur, hodie obveniet mihi infortunium, hodie litigabo &c.

2. Qui ex aranea visa in veste, vel pariete, manè colligunt pecuniam accipiendam, vespere infortunium obventurum.

Divinatio per tacitam dæmonis invocationem varia habet nomina secundùm diversitatem mediorum, quæ adhibentur. Præcipua divinationis species inter cæteras est *sortilegium*, seu divinatio per sortes, quando aliquid ex actione hominis conjicitur.

Sortes sunt triples; *divinatoriæ, divisoriæ, & consultoriæ.*

Divinatoriæ sunt, quibus ex certo motu rei nomi-

146 TRACTATUS DE VIRTUTE RELIGIONIS.
connexa certum elicetur iudicium facti, aut alicuius
futuri, ut sit V. G. per pelvum, plumbum liqua-
tum aquæ infusum.

Consultoria sunt, quibus consilium Divinum ex-
poscitur ad sciendum, quid in re obscura agendum.
Tales Dei temptationem continent, & non nisi
propter instinctum Divinum, aut necessitatem
in re summa ardua, deficiente humano consilio,
cum summa reverentia, & in Deum fiducia per-
mitti queunt.

Divisoria sunt, quibus decernitur, quibus ra-
tribuenda sit: tales licetæ per se sunt, V.G. jactus
aleæ, dum ex duobus reis tantum alteruter est
occidendus, dum de re indivisibili æqualis
utrimque habetur probabilitas.

§. 2. De vana observantia.

VAna observantia strictius sumpta est, Super-
stitione, secundum quam actiones nostras dirigi-
mus, effectum aliquem per media inutilia, quæ vim
non habent illum producendi, expectando. V. G.
si invulnerabilitatem exspectem, gestando quæ-
dam verba scripta, & eadem legendo: si quis mali
ominis loco accipiat, quod felem, aut canem
primò habeat obvium, & ideo pedem referat.

Quæres, an Joseph in carcere prædicens pin-
cernæ libertatem, pistori patibulum, &c. an Ge-
deon Judicum 7. utens somnio, tamquam signo,
quod Madianitas profligaret, usi fuerint vanâ
observantiâ?

¶. Neg. Quia similia divinitus inspirata sunt,

ac